

2023-02-09
Ku2015/01544

Kulturdepartementet

Riksantikvarieämbetet
Box 1114
621 22 Visby

**Framställning om att förklara Stumholmen, Karlskrona kommun,
Blekinge län, för statligt byggnadsminne**
(Riksantikvarieämbetets dnr: RAÄ-2022-1128)

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att delar av Stumholmen i Karlskrona, fastigheterna Karlskrona Stumholmen 2:8, 2:9, 2:15, 2:16, 2:18 och del av 2:22, ska vara statligt byggnadsminne enligt 3 § förordningen (2013:558) om statliga byggnadsminnen, enligt vad som framgår av *bilagan*.

Regeringen erinrar om att Riksantikvarieämbetet ska utfärda skyddsbestämmelser enligt 6 § förordningen om statliga byggnadsminnen.

Ärendet

Riksantikvarieämbetet har hemställt att utvalda byggnader och anläggningar på fastigheter och delar av fastigheter, enligt *bilagan*, på Stumholmen i Karlskrona ska förklaras för statligt byggnadsminne och anförts i huvudsak följande.

Byggnaderna är sedan 1991 och 1992 skyddade som enskilda byggnadsminnen enligt kulturmiljölagen (1988:950). Fastigheterna ägs numera av staten och byggnaderna bör därför förklaras för statligt byggnadsminne.

Sannolikt etablerades de första militärt anknutna verksamheterna på nuvarande Stumholmen redan på 1680-talet. Stumholmen var en sluten militär stadsdel fram till det att den öppnades för allmänheten på 1990-talet. En obruten historisk kontinuitet kan avläsas i byggnadsbeståndet där den tekniska utvecklingen efterhand medfört nya tillskott. De båda flyghangarerna är de senaste inslagen i denna utveckling.

Vakthuset på Stumholmen är med all sannolikhet den äldsta vaktbyggnaden i Sverige som bevarat både arkitektur och planlösning från tidigt 1700-tal. Slup- och barkasskjulet uppfördes under örlogsbasens Chapmanska era, som var en period av starkt uppsving för flottan. Flera märkesbyggnader uppfördes under denna tid. Vakthuset är till sina väsentliga delar oförändrad och inrymmer idag samma verksamhet som den en gång uppfördes för.

Byggnaderna visar den mångfald av tidigare verksamheter på holmen som försörjde örlogsbasen med allehanda tjänster och förnödenheter. Ett exempel är Epidemisjukhuset, som är intressant ur medicinalhistorisk synvinkel och vittnar om den beredskap för epidemier som landet tidigt hade. Flyghangarerna på Stumholmen utgör ett viktigt minnesmärke från det militära flygets barndom. Helhetsmiljön med byggnaderna, deras placering och nära relation till vattnet ger tillsammans en god helhetsupplevelse av hur sjöflygstationen på Stumholmen såg ut då den var i bruk. Sjöflygstationen är unik i Sverige tack vare att den fortfarande har kvar så mycket av sin ursprungliga utformning och karaktär.

Statens fastighetsverk, som förvaltar Stumholmen i Karlskrona, har yttrat sig i ärendet under handläggningen hos Riksantikvarieämbetet.

Skälen för regeringens beslut

Enligt 2 § förordningen om statliga byggnadsminnen får en byggnad som tillhör staten förklaras för statligt byggnadsminne, om den har ett synnerligen högt kulturhistoriskt värde eller ingår i ett bebyggelseområde med ett synnerligen högt kulturhistoriskt värde. Detsamma gäller för parker, trädgårdar eller andra anläggningar. Av förordningens 3 § följer att regeringen ska pröva frågan efter framställning från Riksantikvarieämbetet.

Den fastighetsstrategi som läggs fram i propositionen Kulturarvspolitik (prop. 2016/17:116, bet. 2016/17:KrU9, rskr. 2016/17:281) anger att statligt ägda kulturhistoriska fastigheter ska vara skyddade som statliga byggnadsminnen om de har synnerligen högt kulturhistoriskt värde.

Regeringen delar Riksantikvarieämbetets bedömning att de delar av Stumholmen i Karlskrona som framgår av *bilagan* ska förklaras för statligt byggnadsminne.

På regeringens vägnar

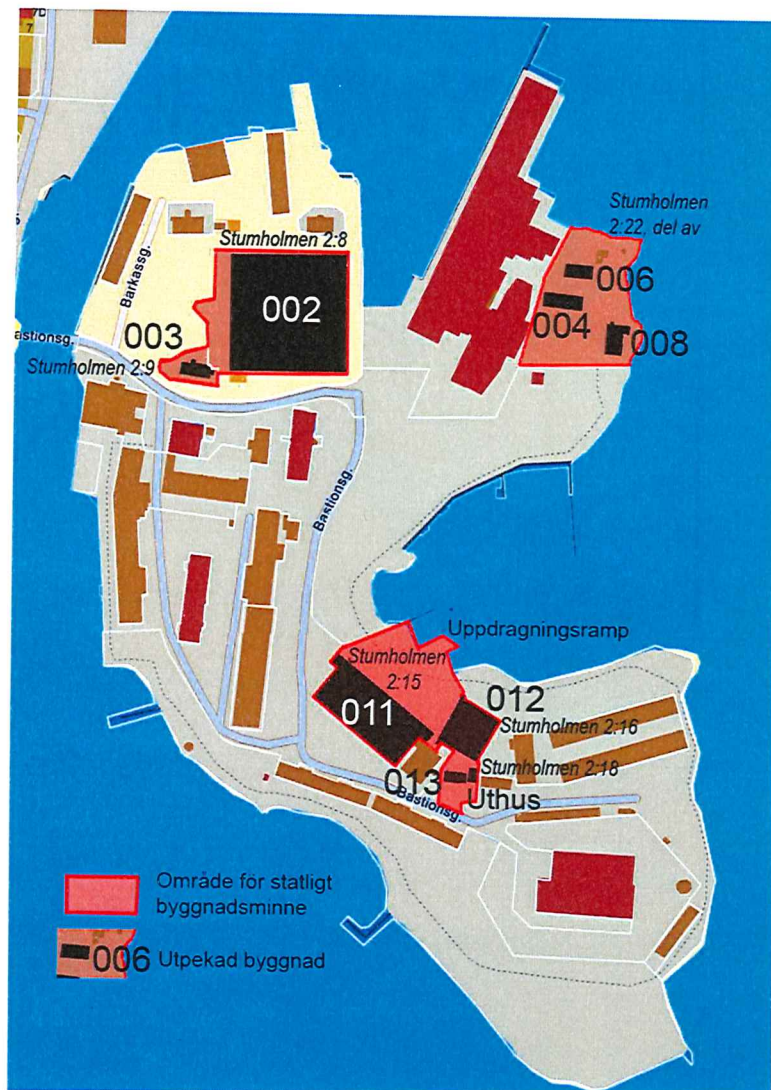
Parisa Liljestränd

Maja Flygt

Kopia till

Finansdepartementet/BA
Finansdepartementet /OFA/ESA
Länsstyrelsen i Blekinge län
Statens fastighetsverk
Karlskrona kommun

Byggnadsminnet omfattar helt eller delvis de fastigheter Statens fastighetsverk förvaltar på Stumholmen och därpå belägna byggnader och anläggningar som avgränsats på kartan ovan.

002 Slup- och barkasskjulet (Stumholmen 2:8)

003 Corps de Garde (Stumholmen 2:9)

004 Sjukhusbyggnaden (Stumholmen 2:22)

006 Kokhuset (Stumholmen 2:22)

008 Desinfektionshuset (Stumholmen 2:22)

011 Stora flyghangaren (Hangar 4) (Stumholmen 2:15)

012 Lilla flyghangaren (Hangar 3) (Stumholmen 2:16)

Uppdragningsramp till flyghangarerna (Stumholmen 2:15)

013 Lotsstugan (Stumholmen 2:18)

Uthus till lotsstugan (Stumholmen 2:18)